

УДК 371.212+378096:377

UDC 371.212+378096:377

DOI: [10.31475/ped.dys.2021.30.01](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2021.30.01)

ЮЛІЯ ХАРЧЕНКО,

кандидат хімічних наук

(Україна, Суми, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка,

вул. Роменська, 87)

YULIYA KHARCHENKO,

Candidate of Chemical Sciences

(Ukraine, Sumy, A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University,

Romenska St., 87)

ORCID: [0000-0002-8960-2440](https://orcid.org/0000-0002-8960-2440)

ОЛЕНА БАБЕНКО,

кандидат педагогічних наук, доцент

(Україна, Суми, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка,

вул. Роменська, 87)

OLENA BABENKO,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

(Ukraine, Sumy, A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University,

Romenska St., 87)

ORCID: [0000-0002-1416-2700](https://orcid.org/0000-0002-1416-2700)

ОЛЕНА ДАНИЛЬЧЕНКО,

кандидат географічних наук

(Україна, Суми, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка,

вул. Роменська, 87)

OLENA DANYLCHENKO,

Candidate of Geographical Sciences

(Ukraine, Sumy, A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University,

Romenska St., 87)

ORCID: [0000-0003-2881-843X](https://orcid.org/0000-0003-2881-843X)

Онлайн-вікторина як форма профорієнтаційної діяльності

Online Quiz as a Form of Career Guidance

Статтю присвячено питанню організації профорієнтаційної діяльності у закладах вищої освіти. Автори наголошують на необхідності пошуку нових форм профорієнтаційної роботи, у тому числі і через карантинні обмеження, обумовлені пандемією COVID-19, і розглядають можливість використання онлайн-вікторин із цією метою. Для цього до Дня відкритих дверей кафедри хімії та методики навчання хімії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка була розроблена онлайн-вікторина з хімії. Онлайн-формат проведення дозволив значно розширити географію учасників. Також шляхом анкетування опитано учасників онлайн-вікторини, результати якого показали, що участь у заході викликала зацікавлення до університету та кафедри-організатора, та дозволили виявити найбільш зручні способи зворотного зв'язку із учнями. Наголошено на необхідності активізації співпраці із учителями. Загалом, результати аналізу отриманих відповідей дозволяють зробити висновок про потенційну ефективність проведення онлайн-заходів із профорієнтаційною метою.

Ключові слова: профорієнтаційна діяльність університету, заклади вищої освіти, онлайн-вікторина, майбутні абітурієнти, вступна кампанія.

The article is devoted to the issue of organizing career guidance activities at universities. The results of external independent testing for the period 2016–2020 were analyzed. It was found that over the last five years the number of graduates who registered for testing in chemistry and graduates who reached the passing score significantly decreased. This negative trend leads to decreasing number of future applicants for chemical specialties, including pedagogical ones. This fact leads to an aggravation of the higher educational institutions struggle for graduates. The authors emphasize the need to search for new forms of career guidance, including because of the quarantine restrictions caused by the COVID-19 pandemic. The authors consider the possibility of using online quizzes for career guidance providing. So, the Open Day of the Department of Chemistry and Methods of Teaching Chemistry of A.S. Makarenko Sumy State Pedagogical University was held and an online quiz in chemistry was developed. The online

format of the event made it possible to significantly expand the geography of the participants. This made it possible to obtain data from the participants in order to subsequently inform them about the events that will be conducted by the department, as well as to keep in touch with potential applicants. All participants of the quiz were asked to answer the questionnaire in order to find out their opinion about the event and find out if they were interested in our university and our department after participating in the quiz. The results showed that participation in the event aroused interest of students in the university and the department. The most convenient ways of feedback from students were also found out. The need to intensify cooperation with teachers was noted. In general, the results of the analysis of the responses received allow us to draw a conclusion about the potential effectiveness of such online events for career guidance.

Key words: career guidance activities of the university, higher educational institutions, online quiz, prospective applicants, an introductory campaign.

Вступ / Introduction. Реалії освіти в Україні сьогодні такі, що заклади вищої освіти змушені конкурувати між собою у справі залучення абітурієнтів до лав своїх студентів, а боротьба за майбутніх студентів починається задовго до вступної кампанії. І в цій боротьбі педагогічні ЗВО, на жаль, програють класичним університетам. Причин тому декілька, але найголовнішою, на нашу думку, є знецінення педагогічної професії як такої. До того ж дуже важко витримувати цю конкурентну боротьбу при наборі на природничі педагогічні спеціальності, в тому числі на хімію. Адже для вступу на хімічні спеціальності наявність сертифікату ЗНО з хімії є обов'язковою. Але аналіз даних українського центру оцінювання якості освіти щодо кількості випускників, що зареєструвалися і подолали поріг «склав/не склав» за останні 5 років, є зовсім невтішним (табл. 1). Так, загальна кількість учасників в Україні, які зареєструвалися на зовнішнє незалежне оцінювання, у 2016 р. складала 28502, у 2017 р. – 24812, у 2018 р. – 21978, у 2019 р. – вже 15476, а у 2020 р. склала лише 14105 осіб. Кількість осіб, які подолали поріг «склав / не склав» з хімії та отримали рейтингову оцінку за виконання сертифікаційної роботи за шкалою 100 – 200 балів, у 2016 р. складала 22314, у 2017 р. – 17647, у 2018 р. – 17608, у 2019 р. – вже 11828, а у 2020 р. склала лише 9974 осіб.

Таблиця 1

Результати ЗНО учасників з хімії

Рік	Результат складання тесту з хімії				
	усього	не з'явився	анульовано	не подолав поріг	подолав поріг
2020	14105	3004	1	1126	9974
2019	15476	1776	2	1870	11828
2018	21978	2307	2	2061	17608
2017	24812	2928	2	4235	17647
2016	28502	3027	6	3155	22314

Як видно із даних табл. 1 та графіку на рис. 1 за останні 5 років кількість випускників, що подолали поріг «склав / не склав» у 2020 р. зменшилася на 44,7 % порівняно із 2016 р.

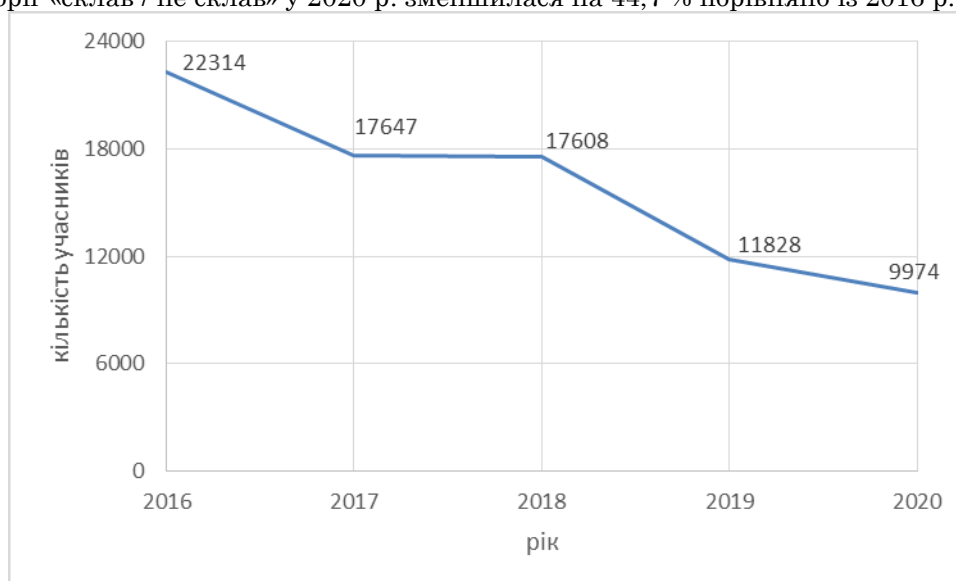

Рис. 1 Динаміка кількості учасників, що склали ЗНО з хімії

І особливо слід зазначити, що загальна кількість випускників, які склали ЗНО з хімії у 2020 р. зменшилася на 56,42 %, що є дуже тривожним сигналом і свідчить про зниження рівня хімічної освіти в цілому і серйозне зниження інтересу школярів до хімічної науки. Такий стан речей вимагає негайної адекватної реакції суспільства, шкіл і педагогічних ЗВО. Останнім же, у свою чергу, потрібно активізувати профорієнтаційну діяльність, спрямувати свої зусилля на пошук нових ефективних методів та форм її проведення.

Мета та завдання / Aim and Tasks. Метою проведеного дослідження є визначення можливості використання онлайн-вікторин з хімії для проведення профорієнтаційної діяльності.

Методи / Methods. Для досягнення поставленої мети було використано такі методи дослідження:

– теоретичні: аналіз педагогічних і методичних наукових публікацій, дисертаційних робіт, систематизація й узагальнення статистичних даних, за допомогою яких обґрунтовано теоретичні положення проблеми пошуку сучасних форм профорієнтаційної діяльності;

– емпіричні: проведення онлайн-вікторини з подальшим анкетуванням її учасників, що проводились за допомогою Google Форм, та систематизація результатів опитування респондентів, що дали можливість сформулювати висновки про потенційну ефективність для профорієнтаційної роботи.

У онлайн-вікторині взяли участь 295 учасників із 21 області України.

Результати / Results. Проблема профорієнтаційної діяльності постійно підіймається у педагогічних наукових колах.

У науковій літературі можна виокремити декілька напрямків досліджень з цієї теми: психологічний аспект професійного самовизначення досліджували Б. Ананьев, Л. Захаріяш, В. Лісовський, В. Рибалка, Б. Федоришин та інші. Особливу увагу приділяють науковці, зокрема М. Захаров, Н. Мирончук, Є. Павлютенкова, А. Уколова, Б. Утемуратова та інші, мотивації вибору професії старшокласниками. Соціологічну складову висвітлено у роботах Є. Головахи, М. Журавльової, О. Ледньової, Н. Розіної, та ін. Питання управління профорієнтаційною роботою у закладах освіти висвітлено у роботах С. Архипової, А. Мутирової, Р. Рикової, Н. Спіциної та ін.

Актуальною є тема проведення профорієнтаційної діяльності, пошук ефективних її форм і для науковців інших країн. Зокрема, аналіз і систематизація досвіду проведення профорієнтації у 14 країнах світу, таких як: Великобританія, Німеччина, Австрія, Фінляндія, Австралія та інші (Sweet R. & Watts A., 2004) – виявив надзвичайну важливість профорієнтації на різних рівнях освіти: обов'язкова шкільна освіта, повна середня та вища освіта, державні служби зайнятості – для державної політики цих країн, необхідність залучення у цю роботу роботодавців, профсоюзів, освітніх організацій, батьків, студентів, спеціалістів з профорієнтації та фінансової підтримки з боку урядів.

Значна увага західних науковців приділяється питанню впливу різних факторів, як то: рівень освіти, амбіційність, рівень матеріального забезпечення родини на вибір майбутньої професії учнями старших класів (Вахтер J., 2017); чи отримують діти необхідну інформацію та різноманітні рекомендації профорієнтаційного характеру від батьків, друзів, учителів тощо (Moote J. & Archer L., 2017) та що визначає їх професійні уподобання (Fejes A. & Dahlstedt M., 2020).

Слід зазначити, що проблема активізації профорієнтаційної роботи у педагогічних закладах вищої освіти наразі також є дуже актуальною. І їй в літературі присвячено ряд робіт. Слабким місцем у сучасному стані профорієнтаційної роботи можна вважати низьку поінформованість школярів про професії, в тому числі і педагогічну. Тому одними із головних завдань профорієнтаційної роботи викладачів кафедр педагогічних ЗВО можна вважати (Танько Т., 2012) такі:

– допомога учням виявляти професійно значимі якості та здібності, які б допомагали їм самореалізовуватись;

– спрямування учнів на самопізнання;

– сприяння посиленню конкурентоспроможності на ринку праці.

Важливо також дотримуватись принципу систематичності та наступності у профорієнтаційній діяльності (Ботузова Ю., 2019). Це означає, що проводити таку роботу потрібно на різних етапах: із учнями шкіл, абітурієнтами, слухачами підготовчих курсів, студентами і навіть на рівні післядипломної освіти (Мутирова А., 2010).

У цьому аспекті важливою є також і можливість організації професійного відбору абітурієнтів до педагогічного закладу вищої освіти (Добровольська Л., 2001), адже саме учитель може бути прикладом для учнів при виборі майбутньої професії. Цікаво, що серед різних факторів, які впливають на вибір університету майбутніми студентами, найбільший вплив має приклад знайомих, родичів, друзів, які в цьому закладі навчались (Дунець Л., 2013).

Суттєвим фактором, що впливає на вибір старшокласників, також є сайт, рекламні проспекти

університетів та окремих спеціальностей (Derkach T., Kolodyazhna A. & Shuhailo Y., 2021). І якість презентації університету, повнота представленої інформації а також поширення цієї інформації має бути на високому рівні.

Не менш важливим є аналіз форм і методів профорієнтаційної роботи у закладах вищої педагогічної освіти (Гриньова М. & Ханнанова О., 2018). До таких форм залучення майбутніх абітурієнтів можна віднести різноманітні екскурсії, олімпіади, конкурси, майстер-класи та ін.

Водночас зазначимо, що більшість наукових робіт, що стосуються організації та проведення профорієнтаційної роботи, висвітлюють «традиційні» підходи, натомість недостатньо висвітлена проблема дослідження ефективності та пошуку нових форм профорієнтаційних заходів у педагогічних закладах вищої освіти, зокрема для проведення їх дистанційно, онлайн тощо. Цим і зумовлений вибір нашої педагогічної розвідки.

На кафедрі хімії та методики навчання хімії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка питанню залучення майбутніх абітурієнтів приділяється суттєва увага. У попередні роки традиційними формами організації профорієнтації були: Дні відкритих дверей, олімпіади та конкурси для школярів, робота із обдарованою молоддю, проведення екскурсій по кафедрі для учнів шкіл міста та області, проведення пробного ЗНО з хімії тощо. Але 2020 рік вніс свої корективи. Пандемія і карантин, пов'язані із поширенням COVID-19, унеможливили проведення звичних очних заходів і зустрічей із учнями шкіл. Це стало викликом для кафедри при проведенні профорієнтаційної роботи і вимагало нетрадиційних підходів. Весь світ був змушений на час карантину та локдауну перейти на дистанційні і онлайн-форми діяльності. Тому ми також вирішили перевести одну із форм профорієнтації – вікторину – в онлайн-формат і використати її як платформу для активізації пізнавального інтересу учнів до хімії, з одного боку, і з метою рекламування нашого навчального закладу і кафедри хімії та методики навчання хімії в тому числі, з іншого. Поширення інформації про вікторину – «Хімічний квіз» – здійснювали в першу чергу через соціальні мережі, зокрема Facebook, через учителів у школах, закликаючи поширювати цю інформацію серед усіх своїх знайомих, що дозволило суттєво розширити географію інформаційного охоплення. У результаті учасниками нашої онлайн-вікторини стало майже 290 осіб із різних областей України. Зазначимо, що за традиційного очного проведення профорієнтаційних заходів у попередні роки до участі у різноманітних заходах кафедри вдавалось залучати в основному лише школярів міста і прилеглих районів. Серед тих, хто взяв участь у цьогорічному заході, були учні 7–11 класів, студенти і навіть учителі. Усіх учасників ми просили надати свою електронну адресу для зворотнього зв'язку із переможцями, які мали змогу отримати пам'ятні призи. Звичайно, деяка кількість форм-відповідей була із фейковими адресами, хоча і правильними відповідями. На жаль, ми не могли додати таких учасників до загальної бази. Проте цей факт можна розглядати і з іншої точки зору – учасникам було цікаво просто взяти участь у вікторині, випробувати свої знання, а не претендувати на приз. Ця вікторина дозволила сформувати базу електронних адрес, на які пізніше було надіслано анкету у вигляді Google Форми щодо думки учасників про проведений конкурс. До того ж цю базу можна використовувати для подальшого інформування учнів про наступні заходи. Слід зазначити, що проведення онлайн-вікторини було приурочене до Дня відкритих дверей кафедри хімії та методики навчання хімії, який проходив також онлайн. Усіх учасників було поінформовано, що результати вікторини будуть оголошені в прямому ефірі під час проведення Дня відкритих дверей кафедри. На нашу думку, це мало також зацікавити учнів і спонукати їх приєднатися до ефіру. І дійсно, серед гостей, які доєдналися до Дня відкритих дверей, були присутні і учасники онлайн-вікторини.

Усім учасникам хімічного квізу після його завершення було запропоновано дати відповіді на декілька питань, зокрема:

1. В якому класі навчаєтесь?
2. Після участі у квізі мені:
 - стало цікаво, який заклад його проводив;
 - байдуже, який заклад його проводив;
 - стало цікаво, який заклад його проводив, та знайшов інформацію про нього.
3. Вважаю, що такі онлайн-вікторини, турніри, конкурси:
 - треба завжди проводити замість звичайних;
 - є доцільними тільки під час карантину;
 - можна проводити не тільки під час карантину.
4. Для мене найкращим варіантом отримувати різну інформацію є:
 - Telegram;
 - Facebook;
 - Twitter;
 - Instagram;

- Viber;
 - в школі від учителя;
 - на електронну пошту.
5. Якщо будуть подібні онлайн-вікторини:
- обов'язково візьму участь;
 - можливо візьму участь;
 - візьму участь, якщо буде можливість виграти подарунок;
 - не буду брати участь ні за яких обставин.
6. Ваші побажання організаторам (відкрите питання).

Обговорення / Discussion. Аналіз відповідей анкети, яка була запропонована учасникам, показав, що найбільш активними у зворотному зв'язку із організаторами вікторини виявилися 8-класники, набагато менш активними 10-ти, 7-ми та 9-ти класники (рис. 2).

А от учні 11-их класів опитування проігнорували. Вважаємо, це можна пояснити їх завантаженістю та посиленою підготовкою до ЗНО.

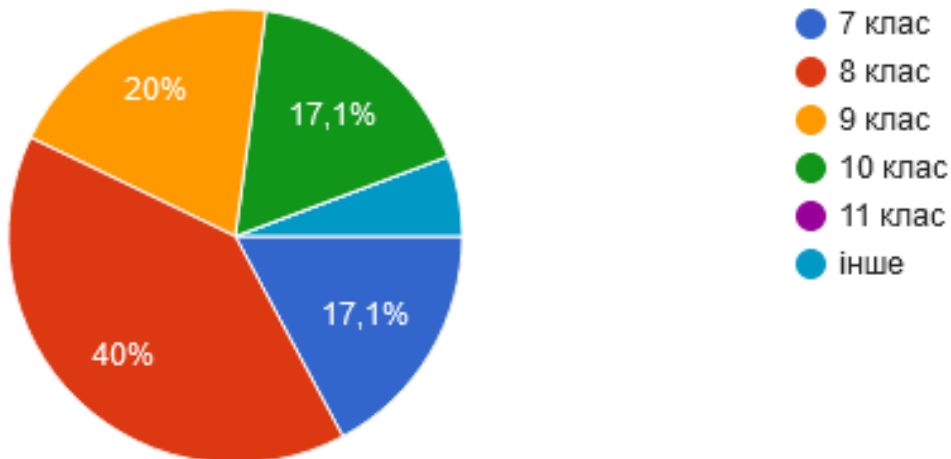

Рис.2 Співвідношення учнів різних класів, що взяли участь в опитуванні

Одним із питань анкети, яке нас найбільше цікавило, було: чи участь у вікторині змусила учасників замислитися над тим, який заклад її проводив і, найголовніше, чи спонукало це їх знайти інформацію про наш заклад. Слід зазначити, що одержані відповіді нас приємно вразили (рис. 3). Лише 14,3 %-кам учасників було байдуже, який заклад проводив вікторину. Більшість опитаних, а це – 60 %, зазначили, що їм стало цікаво, хто її проводив, а 25,7 % не просто зацікавилися, а знайшли інформацію про наш університет і нашу кафедру, що, на нашу думку, є свідченням ефективності проведення онлайн-вікторини як форми профорієнтаційної діяльності.

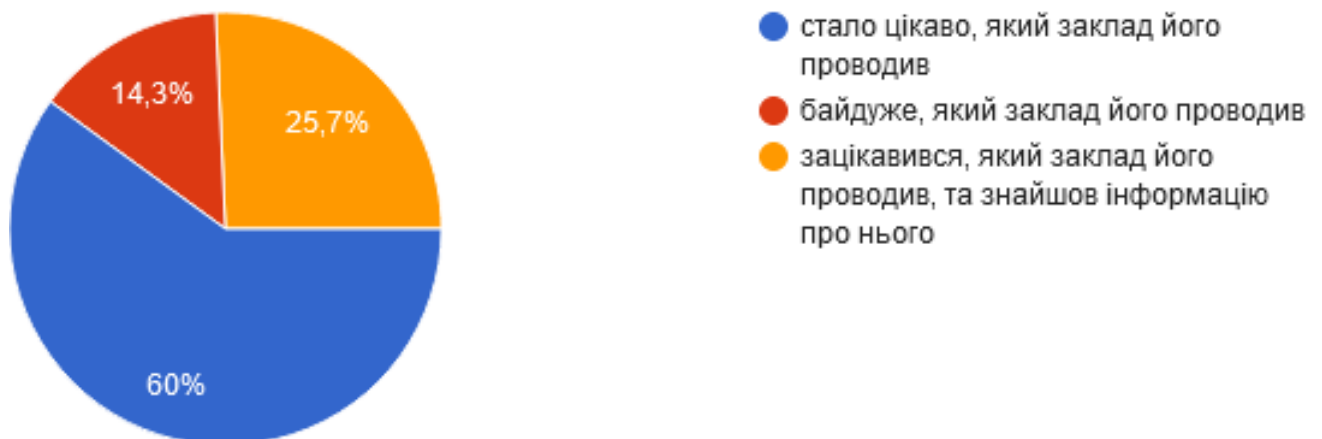

Рис. 3 Зацікавленість до організатора онлайн-вікторини

Щоб з'ясувати ставлення учнів до проведення вікторин, турнірів, конкурсів у онлайн-форматі, їм було запропоновано обрати з-поміж запропонованих варіантів (рис. 4). Як виявилось, думки, що такі заходи у онлайн-форматі можна проводити не тільки під час карантину, дотримується 54 % опитаних. 17 % вважають, що такий формат є доцільними тільки під час карантину. І 29 %

відповідно схиляються до думки, що онлайн-заходи треба завжди проводити замість звичайних.

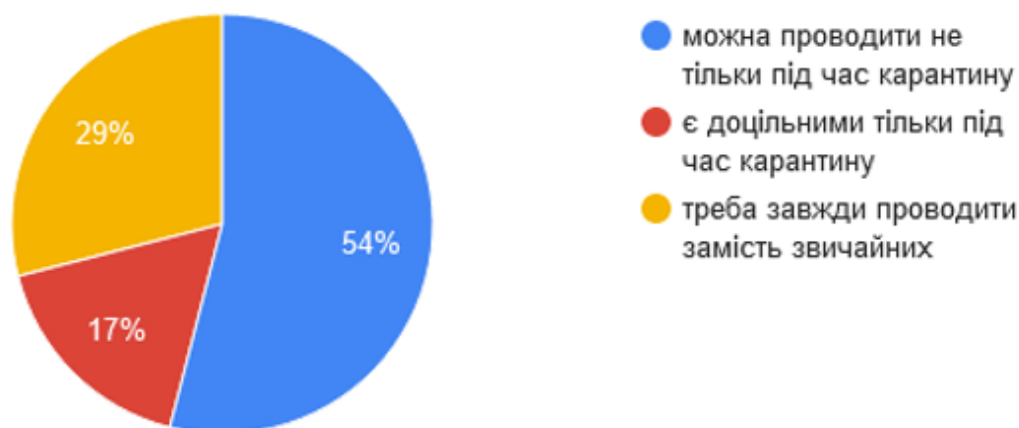

Рис. 4 Вважаю, що такі онлайн-вікторини, турніри, конкурси

Ще одне питання, яке нас цікавило, це форма зв'язку із учнями. Ми вирішили з'ясувати, який шлях отримання інформації від закладу вищої освіти для них є найзручнішим. І тут ми отримали дуже цікаві дані (рис. 5). Виявляється, найбільш зручним форматом для учнів є одержання інформації на електронну пошту – близько 69 % опитаних. На другому місці за зручністю – інформація від шкільного учителя – майже 63 % опитаних. І цей результат є показовим і дуже важливим, оскільки вказує на те, що вплив учителя на учнів, до того ж в різних сферах, все ще залишається досить вагомим. А отже, для проведення профорієнтаційних заходів важливе значення має налагодження зв'язків кафедри із учителями шкіл міста і області. На третьому місці за зручністю одержання інформації і популярністю виявився застосунок Viber. Найменш прийнятним учні зазначили Twitter.

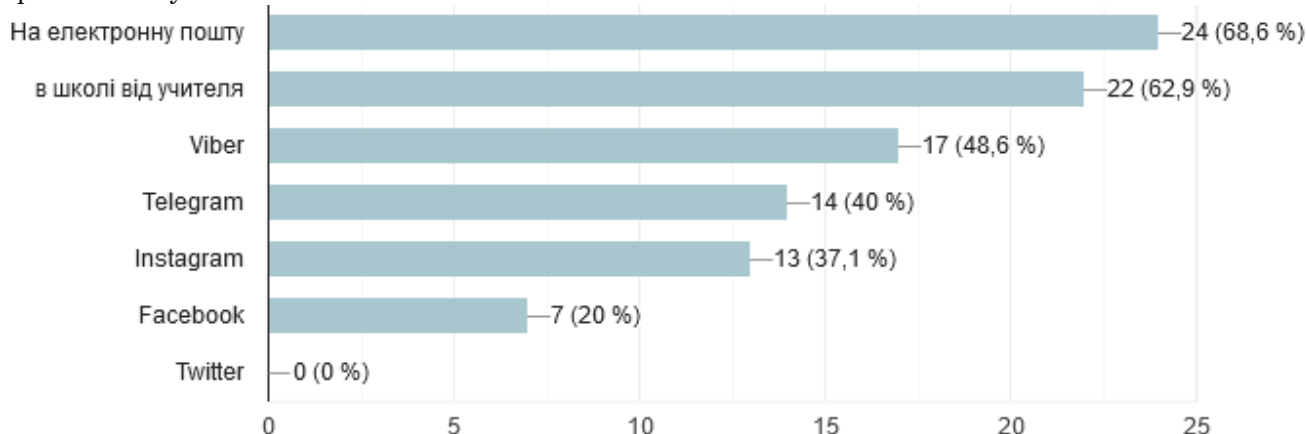

Рис. 5 Найкращий спосіб отримувати інформацію

Також нам було дуже цікаво дізнатися, чи сподобався такий формат учням і що б вони хотіли нам побажати. І в цьому питанні наші респонденти нас також порадували, адже онлайн-вікторина всім сподобалася. На питання, чи взяли б Ви участь у подібних онлайн-заходах в майбутньому, ми не отримали жодної негативної відповіді (рис. 6). Натомість 72 % опитаних зазначили, що обов'язково візьмуть участь. Одержані результати підтвердили нашу думку про потужний потенціал онлайн-заходів, в тому числі і онлайн-вікторин, як таких, що сприяють підвищенню зацікавленості учнів до вивчення хімії і в той же час є дієвими агітаційними і профорієнтаційними формами роботи, які можуть використовуватися і як самостійний вид під час обмежень на проведення очних заходів, і як доповнення до традиційних.

Рис. 6 Якщо будуть подібні онлайн-вікторини

Серед висловлених учасниками побажань переважно були подяки та пропозиції на майбутнє і надалі проводити такі вікторини.

Висновки / Conclusions. Отже, на тлі падіння популярності хімічних спеціальностей і знецінення педагогічної професії педагогічним закладам вищої освіти потрібно приймати виклики сьогодення і докладати значних зусиль для агітації майбутніх абітурієнтів до вступу, вводити до арсеналу засобів і форм профорієнтації нові, актуальні та цікаві для учнів. Зокрема, проведене нами опитування учасників онлайн-вікторини показало, що заходи, проведені у онлайн-форматі, можуть бути не тільки формою організації позакласної діяльності учнів, а й досить потужним інструментом профорієнтаційної діяльності. Вони дозволяють сформувати базу майбутніх абітурієнтів і учнів, з якими можна надалі працювати, інформуючи та залучаючи їх до різноманітних подій. Зважаючи на агітаційний потенціал онлайн-заходів, варто включати їх до арсеналу профорієнтаційних інструментів не тільки під час карантинних обмежень. Вдало проведені, такі заходи також спонукають учасників до пошуку інформації про їх організаторів, підвищують зацікавленість до них. До того ж виявилось, що найкращим шляхом для учнів отримувати інформацію про різні заходи є електронна пошта, що слід враховувати при проведенні профорієнтаційної роботи. Також важливим важелем впливу на учнів, як показало опитування, залишається шкільний учитель. Тому важливо підтримувати зв'язок зі школами, учителями, постійно інформувати їх про всі освітні та профорієнтаційні заходи, що проводяться закладами вищої освіти.

Список використаних джерел і літератури:

Ботузова, Ю. В. (2019). Проблеми забезпечення наступності у формуванні професійного самовизначення абітурієнтів. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences, VII (35). I.213*, 28–33. Взято з <https://doi.org/10.31174/SEND-HS2019-213VII35-06> [in Ukrainian].

Гриньова, М. В., & Ханнанова, О. (2018). Профорієнтація як шлях до успішного професійного самовизначення особистості. *Українська професійна освіта*, 3, 34–43. Взято з <http://doi.org/10.5281/zenodo.2025813> [in Ukrainian].

Добровольська, Л. П. (2001). *Фаховий відбір абітурієнтів педагогічного вузу*. (Автореф. дис. канд. наук). Центральний ін-т післядипл. пед. освіти АПН України. Запоріжжя. Взято з <https://res.in.ua/fahovij-vidbir-abituriyentiv-pedagogichnogo-uzu.html> [in Ukrainian].

Дунець, Л. М. (2013). *Форми і методи профорієнтаційної роботи у вищому навчальному закладі. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*, 1, 86–88 [in Ukrainian].

Мутырова, А. С. (2010). Работа вуза по формированию профессионального самоопределения старшеклассников и профессиональной направленности студентов. *Вестник Бурятского государственного университета*, 1, 98–102. Взято з <http://old.bsu.ru/content/pages2/1066/2010/MytirovaAS.pdf> [in Russian].

Танько, Т. П. (2012). Профорієнтаційна робота як вагома складова діяльності кафедр педагогічних ВНЗ. *Витоки педагогічної майстерності*, 9, 286–290. [in Ukrainian].

Український центр оцінювання якості освіти. Статистичні дані. Взято з <https://testportal.gov.ua/statystychni-dani/> [in Ukrainian].

Baxter, J. (2017). The career aspirations of young adolescent boys and girls LSAC Annual Statistical Report 2016. In book: *Longitudinal Study of Australian Children Annual Statistical Report 2016*, 11–34. Retrieved from

<https://www.researchgate.net/publication/319206636> The career aspirations of young adolescent boys and girls LSAC Annual Statistical Report 2016 [in English].

Derkach, T., Kolodyazhna, A., & Shuhailo, Y. (2021). Psychological factors motivating the choice of university entrants. *SHS Web of Conferences*, 104, 02001. Retrieved from <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110402001> [in English].

Fejes, A., & Dahlstedt, M. (2020). Choosing one's future? Narratives on educational and occupational choice among folk high school participants in Sweden. *Int J Educ Vocat Guidance*, 20, 31–47. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10775-019-09392-5> [in English].

Moote, J., & Archer, L. (2017). Failing to deliver? Exploring the current status of career education provision in England. *Research Papers in Education*, 33, 1–29. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1080/02671522.2016.1271005> [in English].

Sweet, R., & Watts, A. (2004). Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap. Paris: OECD Publication. Retrieved from <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/34050171.pdf> [in English].

References:

Botuzova, Y. V. (2019). Problemy zabezpechennia nastupnosti u formuvanni profesiinoho samovyznachennia abiturientiv [Problems of Providing Continuity in the Formation of Professional Self-Determination of Entrants]. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, VII(35), 1, 213, 28–33. Retrieved from <https://doi.org/10.31174/SEND-HS2019-213VII35-06> [in Ukrainian].

Hrynova, M. V., & Khannanova, O. (2018). Proforiientatsiia yak shliakh do uspishnoho profesiinoho samovyznachennia osobystosti [Vocational Guidance as a Successful Way to an Individual's Career Determination]. *Ukrainska profesiina osvita – Ukrainian Professional Education*, 3, 34–43. Retrieved from <http://doi.org/10.5281/zenodo.2025813> [in Ukrainian].

Dobrovolska, L. P. (2001). *Fakhovi vidbir abiturientiv pedahohichnoho vuzu* [Professional Selection of Future Students of the Pedagogical Institute] (Extended Abstract of Candidate's Thesis). Tsentralnyi in-t pisladypl. ped. osvity APN Ukrainy. Zaporizhzhia. Retrieved from <https://res.in.ua/fahovij-vidbir-abiturientiv-pedahogichnogo-uzu.html> [in Ukrainian].

Dunets, L. M. (2013). Formy i metody proforiientatsiinoi roboty u vyshchomu navchalnomu zakladi [Forms and Methods of Career Guidance Work in Higher Education]. *Zbirnyk naukovykh prats Khmelnytskoho instytutu sotsialnykh tekhnolohii Universytetu «Ukraina» – Collection of Scientific Works of the Khmelnytskyi Institute of Social Technologies of the University «Ukraine»*, 1, 86–88 [in Ukrainian].

Mutyrova, A. S. (2010). Rabota vuza po formirovaniyu professional'nogo samoopredeleniya starsheklassnikov i professional'noj napravlenosti studentov. [The Work of High Educational Establishment on the Formation of Professional Selfdetermination of Graduates and Professional Orientation of Students]. *Vestnik Buryatskogo gosudarstvennogo universiteta – Bulletin of the Buryat State University*, 1, 98–102. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Profos_2016_11_16 [in Russian].

Tanko, T. P. (2012). Proforiientatsiina robota yak vahoma skladova diialnosti kafedr pedahohichnykh VNZ [Vocational Guidance Work as an Important Part of Departments of Pedagogical Institutes]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti – The Sources of Pedagogical Skills*, 9, 286–290. [in Ukrainian].

Ukrainskyi tsentr otsiniuvannia yakosti osvity. Statystychni dani. [Ukrainian Center for Educational Quality Assessment. Statistics]. Retrieved from <https://testportal.gov.ua/statystychni-dani/> [in Ukrainian].

Baxter, J. (2017). The career aspirations of young adolescent boys and girls LSAC Annual Statistical Report 2016. In book: *Longitudinal Study of Australian Children Annual Statistical Report 2016*, 11–34. Retrieved from <https://www.researchgate.net/publication/319206636> The career aspirations of young adolescent boys and girls LSAC Annual Statistical Report 2016 [in English].

Derkach, T., Kolodyazhna, A., & Shuhailo, Y. (2021). Psychological factors motivating the choice of university entrants. *SHS Web of Conferences*, 104, 02001. Retrieved from <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110402001> [in English].

Fejes, A., & Dahlstedt, M. (2020). Choosing one's future? Narratives on educational and occupational choice among folk high school participants in Sweden. *Int J Educ Vocat Guidance*, 20, 31–47. Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10775-019-09392-5> [in English].

Moote, J., & Archer, L. (2017). Failing to deliver? Exploring the current status of career education provision in England. *Research Papers in Education*, 33, 1–29. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1080/02671522.2016.1271005> [in English].

Sweet, R., & Watts, A. (2004). Career Guidance and Public Policy: Bridging the Gap. Paris: OECD Publication. Retrieved from <http://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/34050171.pdf> [in English].

Дата надходження статті: «23» лютого 2021 р.

Стаття прийнята до друку: «31» березня 2021 р.

Харченко Юлія – доцент кафедри хімії та методики навчання хімії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, кандидат хімічних наук

Kharchenko Yuliia – Assistant Professor of Chemistry and Methods of Teaching Chemistry of A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University, Candidate of Chemical Sciences

Бабенко Олена – доцент кафедри хімії та методики навчання хімії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент

Babenko Olena – Assistant Professor of Chemistry and Methods of Teaching Chemistry of A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Данильченко Олена – доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, кандидат географічних наук

Danylchenko Olena – Assistant Professor of General and Regional Geography of A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University, Candidate of Geographical Sciences

Цитуйте цю статтю як:

Харченко, Ю., Бабенко, О., & Данильченко, О. (2021). Онлайн-вікторина як форма профорієнтаційної діяльності. *Педагогічний дискурс, 30*, 7–15. doi: [10.31475/ped.dys.2021.30.01](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2021.30.01).

Cite this article as:

Kharchenko, Yu., Babenko, O., & Danylchenko, O. (2021). Online Quiz as a Form of Career Guidance. *Pedagogical Discourse, 30*, 7–15. doi: [doi: 10.31475/ped.dys.2021.30.01](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2021.30.01).